

савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

8-мы год выдання.

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА.

№ 71 (1963) Аўторак, 29-га сакавіка 1927 г.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:		ПЛАТА ЗА АББЕСТНІ:		ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:	
На 1 месяц	70 к.	За рэдакцыйнае пасылка тэксту — р. 50 к.		За 1 дакумант	35 кап.
3	2 р. — к.	За рэдакцыйнае пасылка тэксту 1 р. — к.		За кожны дадатковы	10
6	4 р. — к.	За рэдакцыйнае перада тэкстам 1 р. 50 к.		Беспрацоўні і чырвоначарныя	
1 год	7 р. — к.	Сьпешныя—на 50 проц. даражэй.		за дакумант	15
Зьмена адрасу: імягародня — 20 к.		Звыш тарафу бярэцца 10 проц. налогу.		За кожны дадатковы	5
мясцова	— 10 к.			Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.	

Папіска прымае ця ў канторы газеты, за ўсіх адзямельных Беларусі Дзяржаўнага Выдавецтва і за ўсіх аддзельных канторах. Абвесткі прымаюцца канторай газеты Менск, роў Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).
Адрас рэдакцыі—Менск, роў Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў). Тэл. рэдакцыі № 478— Тэл. рэдактара № 769.—Тэл. канторы № 244.

Плянавая праца.

(Да 2-га Зьезду Дзяржпланау СССР).

Роля працы Дзяржаўных Плянавых Камісій вялікая і агульна прызнана.

Кожны новы год набліжае нас да ажыццяўленьня намечаных плянаў па сацыялістычнаму будаўніцтве. Пляны нашага будаўніцтва ўскладняюцца ня толькі сваім размахам, але і тым, што ў ажыццяўленьні іх удзельнічаюць ужо самыя шматлікія пласты савецкае грамадзасці. Тамі чынам перад плянавымі камісіямі стаіць цяпер задача ня толькі плянаваць працу асноўных галін народнае гаспадаркі, але адначасова і звярнуць вялікую ўвагу на арганізацыю працы і прыцягненьне шырокіх мас працоўных Савецкага Саюзу да ажыццяўленьня задач сацыялістычнага будаўніцтва.

На гэты раз другі Зьезд Дзяржпланау прыпадае ў той момант, калі ўвесь Саюз падрыхтоўваецца да Усесяляннага Зьезду Саветаў. І бласпраця, што Усесяляны Зьезд Саветаў атрымае ад Дзяржпланаўскага Зьезду шэраг прапрацаваных думак для сваіх пастаноў.

Возьмем, напр., хоць бы першыя наметы пяцігадовых перспектывных плянаў, якія па сутнасці ў шмат чым павінны ўжо адбываць у сваім прынцыпальным і практычным разрэзе характар і напрамак генэральных (15-цігадовых) плянаў.

Гэта праца па пяцігадовых перспектывных плянах народнае гаспадаркі зьяўляецца, па сутнасці, асноўнай працай Зьезду Дзяржпланау.

Мы ўпарта шукем так шырока і практычна ставіць пытаньне аб плянаванні ў нашай эканоміцы. І з пункту гледжаньня «Індустрыялізацыі СССР» павінны атрымаць поўны свой адбітак працы па агульнай энэргетыцы і электрыфікацыі, якая ўсё разгортваецца, а таксама і рост цяжару ў вырабе сродкаў вытворчасці.

Праца гэта складаная і вымагае, каб мы як мага аб'ектыўна падыходзілі да ўсіх памылак, якія мелі месца ў мінулыя гады будаўніцтва.

Апошні год працы паказаў як не правы ўсе тэмы «ведзьмачыні» папрокі на «вучонасьць» і на «тэарэтычнасьць» працы плянавых камісій. Няма такога выпадку, дзе-б папраўкі, падазеньня на асьвяце даласаваньня плянаў, на аснове волюнту працы плянавага калектыву, былі-б неабходнымі.

Наадварот справаздачны гаспадарчы і будаўнічы год паказаў, як жыцьцёвы і неабходны пры будаўніцтве пляне, які ўсё пашыраецца—плянавае адзінства і плянавая дыцыпліна. Гэтыя вымаганьні павінны быць яшчэ раз падцьверджаны з усёй суровасьцю і аўтарытэтнасьцю.

Аб'ектывны і правільны падыход да распацоўкі пытаньняў плянавага будаўніцтва можа ўвесці і шэраг карэктыву ў намечаныя пляны па Саюзу ў цэлым.

Мы маем такіх раёны Савецкага Саюзу, як БССР, дзе прамысловасьць раней была разьвіта слаба. Валавая прадукцыя ў сучасны момант у агульным дасягае дэсяцінага ўзроўню. І калі цяпер прыходзіцца ажыццяўляць узмацненне тэмпу індустрыялізацыі Беларусі, то гэты магчыма толькі шляхам будаўніцтва новых прадпрыемстваў і поўнай рэканструкцыі існуючых. І такімі словамі на гэты падтрыманыя сродкі. Тамі чынам пытаньне аб тэмпе будаўніцтва ў БССР і аб тэмпе асыгнаваньня сродкаў зьяўляецца адным з актуальных пытаньняў. Натуральна, што тэмп асыгнаваньня для будаўніцтва ў пасообных Саюзных рэспубліках можа быць і буды вышэйшым, чымся сярэдні тэмп па ўсяму Савецкаму Саюзу, іначэй як паслабленьня беспрацоўя, так і арганізуоўчага і эканамічнага ўдзельна прамысловасці на сельскую гаспадарку мы даможамся ня так хутка.

Наша беларуская сельская гаспадарка таксама можа адчувае патрэбу ў перабудове і рэканструкцыі як арганізацыйных, так і вытворчых момантаў, тут і механізацыя і калектывізацыя і г. д. Адным словам разьвіцьцё найбольш інтэнсіўных, працаёмкіх і таварных галін сельскае гаспадаркі, арганізацыя тэхнічнай перапрацоўкі прадуктаў, большае выкарыстаньне зямельных вучасткаў, лясных багацьцяў, тарфяных залежаў магчыма будзе толькі тады, калі ў пяцігадовых перспектывных і вытворчых плянах усё гэта будзе прадугледжана і ўвязана з прамысловым будаўніцтвам БССР.

Тамі чынам мы павінны сказаць, што другі зьезд Дзяржпланау распацоўваючы ў аснове гэтыя важныя пытаньні, у ажыццяўленьні якіх

У КІТАЙ ПРЫБЫВАЮЦЬ НОВЫЯ ВОЙСКІ ІМПЭРЫЯЛІСТАЎ.

ПРАВАКАЦЫЙНЫ ЗАХОП ЧУЖАЗЕМЦАМІ СТРАТЭГІЧНЫХ ПУНКТАЎ НА Р. ЯНЦЫ. — У ЧУЖАЗЕМНЫМ КВАРТАЛЕ ШАНХАЮ БУДУЮЦА НОВЫЯ БАРЫКАДЫ. — ВЫЗЫВАЮЧЫЯ ПАВОДЗІНЫ ЧУЖАЗЕМНАГА КАПІТАЛУ Ў ДАЧЫНЕНЬНЯХ ШАНХАЙСКІХ РАБОЧЫХ.

ВЫКАНКОМ КАМІНТЭРНУ ЗАКЛІКАЕ ПРАЦОЎНЫХ ПЕРАШКОДЗІЦЬ РАЗГРОМУ РЭВАЛЮЦЫЙНАГА КІТАЮ.

Пасылка ў Кітай новых чужаземных войск.

Фашысцкая Італія не адстае.

РЫМ, 27-Ш. Газета «Кор'ера Дэле Фэра» паведамляе, што ў Кітай пастава два італьянскія транспарты з атрадам у тысячы чалавек марское пяхоты.

Японскія мінаносцы па дарозе ў Шанхай.

ТОКІЁ, 26-Ш. Міністэрства замежных спраў аталасіла паведамленьне, у якім гаворыцца, што ў Шанхай і Цындао накіраван некалькі

Ваенныя падрыхтаваныя ў міжнародным квартале Шанхаю.

Ліч чужаземных войск перасягае 15 тысяч.

ШАНХАЙ, 27-Ш. Друг паведамляе, што ліч чужаземнага войска міжнароднага кварталу, апроч добраахвотніцкага корпусу і войска французскае канцэсіі, перавышае 15 тысяч, у тым ліку больш 11-ці тысяч ангельцаў, 1.630 японцаў, 1.434 амерыканцаў, 200 італьянцаў, 120 ганцаў, 100 гішпанцаў і 90 партугальцаў. Апроч таго, прыехала 2 новыя ангельскія батальёны, а таксама некалькі ваенных суднаў, перавышаючы японскіх. Увесь добраахвотніцкі корпус, які налічвае блізка 3-х тысяч чалавек, таксама мобілізаваны.

Водлуг чутак, французы, пібыта, звярнуліся да камандуючага ангельскімі ўзброенымі сіламі генэрал-майёра Дункана з просьбаю ўздыць на сабе «абарону» французскае канцэсіі з прычыны таго, што французскае сілы не хапае.

Ваенныя падрыхтоўкі ў міжнародным квар-

Захоп імперыялістамі стратэгічных пунктаў на р. Янцы.

ПЕКІН, 27-Ш. Як паведамляюць, камандуючыя чужаземнымі ваеннымі сіламі ў Кітай дасягнулі пэўнае згоды і маюць намер пасаць па рэчцы Янцы буйныя ваенна-марскія сілы.

Прыезд Чан-Кай-Шы ў Шанхай.

7.000 забітых і параненых нанкінцаў у час абстрэлу.

ШАНХАЙ, 26-Ш. Чан-Кай-Шы прыехаў сёньня ў Шанхай, затрымаўшыся ў Нанкіне толькі дзеве гадзіны.

На тэрыторыі французскае канцэсіі аўтамабілі Чан-Кай-Шы і яго варты былі спынены. Далейшы прыезд Чан-Кай-Шы праз французскую канцэсію быў забаронены. Падтрыманы аўтамабілі абкружылі ўвесь поезд і пачалі, пакуль аўтамабілі Чан-Кай-Шы не павярнулі назад на кітайскую тэрыторыю.

Водлуг папярэдніх атрыманых у Шанхай вестак, ліч забітых і параненых у Нанкіне перавышае 7.000 чал.

Нацыянальны ўрад аб'явае абарону чужаземцаў.

НЬЮ-ЁРК, 26-Ш. Шанхайскі карэспандэнт агенцтва «Асошэйтэд Прэс» паведамляе, што ў Нанкіне адзін амерыканец забіты і паранена 4; рэшта амерыканцаў у Нанкіне жыва. «Чан-Кай-Шы—кажа далей карэспандэнт—прыехаў у Шанхай для спатканьня з адказнымі прадстаўнікамі чужаземнае ўлады. Яўген Чан

так зацікаўлены рабочыя і сяляне, зрабіў усім правільна, прыцягнуўшы ўсіх прадстаўнікоў Плянавых Камісій усіх Саюзных рэспублік. Такое супольнае абгаварэньне можа ня толькі даць ухленье ад «плянавых» памылак, а таксама і гарантыю за тое, што дырэктывы, намечаныя вышэйшымі ўрадавымі інстанцыямі, будучы ажыццяўляюцца.

Тамі чынам ўсеагульна масавая ўвага да плянавае працы і плянавае дыцыпліны! М. Нарклін.

мінаносцаў для абароны пражываючых там японцаў.

Яшчэ тысячы амерыканскіх маракоў.

НЬЮ-ЁРК, 26-Ш. У Кітай накіравана яшчэ 1.500 амерыканскіх маракоў.

Абгаварваецца пытаньне аб пасылцы ў Кітай армейскіх часьцей.

тале ня спыняюцца: барыкады і дротавыя перагародкі будуюцца на кожнай вуліцы, асабліва ў паўночным раёне.

Увесь рух пасыла 10-й гадзіны ўвечары забаронен.

Абурэньне ў Шанхай супроць імперыялістаў.

ШАНХАЙ, 26-Ш. У кітайскай частцы Шанхаю влілае абурэньне. На вуліцах блузныяныя мітынгі і дэманстрацыі. Прамоўцы заклікаюць адомовіцца за зьдэні пад кітайскім жыхарствам у Нанкіне.

Інцыдэнт з аўтамабілем савецкага консульства.

ШАНХАЙ, 26-Ш. Сёньня на адной з вуліц міжнароднага кварталу паліцыя спыніла аўтамабіль савецкага консульства і зьявіла з яго сьцяжок СССР. Сьцяжок аднак быў зьвернены пасля таго, як прадстаўнік консульства зрабіў адпаведную заяву ў паліцэйскім вучастку.

Чужаземнае ваеннае камандаваньне думае затрымаць у сваіх руках стратэгічныя пункты па рэчцы Янцы, пакуль чужаземцы ня будуць эвакуаваны.

Спатканьня Чан-Кай-Шы з прадстаўнікамі чужаземцаў ня было.

ПРЫХАЙ, 27-Ш. Чан-Кай-Шы знаходзіцца яшчэ ў Шанхай. Водлуг вестак, ён не наведваўся пакуль што ні да аднаго з прадстаўнікоў чужаземнае ўлады. Чан-Кай-Шы разьмясьціўся на кітайскай тэрыторыі, недалёка ад французскае канцэсіі.

Паведамленьне шанхайскага консульскага корпусу.

ШАНХАЙ, 27-Ш. Старшыня шанхайскага консульскага корпусу аб'явіў наступнае паведамленьне: «Генэрал Бай-Цзун-Шы (камандуючы нацыянальнымі войскамі ў Шанхай) заявіў, што лічыць сябе адказным за падтрыманьне парадку на кітайскай тэрыторыі і бярэ поўную адказнасьць за тэрыторыю і бярэ поўную адказнасьць за ўчынкі кітайскіх узброеных сіл, але і за дзейнасьць арганізацыі Гамідана і прафэсійнальных саюзаў. Генэрал Бай-Цзун-Шы жадае запэўніць чужаземцаў, што для іх трывогі няма ніякіх падстаў».

ПАРАХОД „ПАМЯЦЬ ЛЕНІНА“ ЗАТОПЛЕН.

НЬЮ-ЁРК, 25-Ш. Згодна паведамленьняў з Шанхаю, шандуньцы адступалючы, затапілі захоплены імі параход «Памяць Леніна».

Нацыянальная армія не адказвае за падзеі ў Нанкіне.

Бунт быў наладжан шандуньцамі і белагвардзейцамі.

НЬЮ-ЁРК. Прэса паведамляе, што некаторыя місьяньеры, якія засталіся ў Нанкіне, прышлі на амерыканскія ваенныя судны без варты, нікім не закрэпленыя. Другія засталіся на беразе, заявіўшы, што ім небясьпека не пагражае.

Камэндант Шанхаю Бай-Цзун-Шы заявіў прадстаўніку «Асамшэйтэд Прэс», што нацыянальнае войска не адказвае за падзеі ў Нанкіне, бо да моманту прыходу нацыянальнага войска 15.000 шандунскіх войск і 3.000 расейскіх белагвардзейцаў, якія знаходзіліся тады ў Нанкіне, учынілі бунт, і пачалі рававаць горад.

Бай-Цзун-Шы зрабіў афіцыйны візыт японскаму і савецкаму консулам у Шанхай.

Ахвяр сьмерці японцаў няма.

ТОКІЁ, 16-Ш. У гутарцы з карэспандэнтам ТАСС прадстаўнік японскага міністэрства замежных спраў заявіў, што ўсе паведамленьні аб ахвярах сьмерці японцаў, якія жыўць у Нанкіне непараўданыя і што ўсе японцы ў Нанкіне засталіся цэлымі, апроч аднаго выпадку ва параненага.

Ангельскі консул жыв.

ПЕКІН, 26-Ш. Апошнія паведамленьні Рэйтэра гавораць, што ангельскі консул не забіты, наперакор распаўсюджаным чуткам што нібы ён забіты.

Ліч забітых чужаземцаў.

ПЕКІН, 26-Ш. Устапоўлена, што ў Нанкіне забіта ўсяго 4 чужаземцы, у тым ліку адзін амерыканец, два ангельцы і адзін японскі марац. Японскі консул жывы і знаходзіцца на борце ваеннага судна. Усе 120 амерыканцаў эвакуаваны.

Паставіныя Злучаных Штатаў у Пекіне паслаў суровы пратэст Яўгену Чэну проці «дэманьня нацыянальнага войска».

У кітайскіх палітычных колах вельмі абураны бамбардыроўкай і расстрэлам мірных жыхароў.

Бойка між паўднёвым і шандунскім флётамі.

ШАНХАЙ, 27-Ш. У Вуэун прыпылло некалькі ваенных суднаў пойхайскае эскадры шандунскага флёту. Як паведамляюць, між паўночным і паўднёвым флётам адбылася бойка, вынікі якое невядомы.

Падрабязнасьці бойкі.

ШАНХАЙ, 27-Ш. Наконт марскоў бойкі каля Вуэуну паведамляецца наступнае: два шандунскія ваенныя судны сталі бамбардыраваць вуэунскія фарты, занятыя нацыянальным войскам, але ўчыкі, калі па іх распачалі страляніну ваенныя судны, якія раней далучыліся да нацыянальнага войска (так званая функцыянальска эскадра).

Эвакуацыя амерыканцаў з гарадоў па р. Янцы.

ВАШЫНГТОН, 27-Ш. Згодна атрыманых тут паведамленьняў, амерыканцы эвакуіруюцца з Ханькоу і іншых гарадоў, разьмергаваных па рэчцы Янцы.

ВАШЫНГТОН, 27-Ш. Водлуг атрыманых паведамленьняў амерыканскага ваенна-марскога камандаваньня з Нанкіну, амерыканцы эвакуіруюцца з гораду; да гэтае пары ніякае шкоды выяжджаючым амерыканцам учынена ня было.

(Прыяма тэлеграм на 2-й стар.)

МАГЧЫМА АДНАЎЛЕНЬНЕ ЎСЕАГУЛЬНАЕ СТАЧКІ ў ШАНХАЇ.

Рэпрэсіі чужаземных капіталістаў супроць актыўных стачкінаў.

ШАНХАЙ, 27-Ш. З прычыны адмовы прадпрыемцаў узяць назад на працу шмат разоў з рабочых, вядомых у якасці актыўных дзеячоў рабочага руху, шанхайская рада прафсаюзаў 25-га сакавіка зварнула да скартара муніцыпальнае рады міжнароднага сэтльмента з лістом, у якім зазначае, што апошняя забастоўка была накіравана выключна проці кітайскіх мілітарыстаў, а ня проці чужаземцаў.

Муніцыпальная рада, гаворыцца ў лісьце, учыніла шэраг арыштаў срод супрацоўнікаў паштовае канторы і будзе барыкады, перашкаджаючы руху на вуліцах гораду. Вы незаконна арыштавалі шмат членаў рабочых груп за саакошчэння і апроч таго адмовіліся дазволіць некаторым рабочым аднавіць працу, што абурала кітайскіх рабочых. Мы маем надзею, што вы перагледзіце ўсе гэтыя пытаньні і дасце нам адказ да 16-е гадзіны 27-га сакавіка. У іншым выпадку загад аб аднаўленьні працы на шанхайскіх прадпрыемствах будзе адменен і ў канечным выніку можа быць дадзены загад аб новай ўсеагульнай забастоўцы, адказнасьць за якую ўсёлагодзіцца на вас.

ШАНХАЙ, 27-Ш. Згодна паставы шанхайскае рады прафсаюзаў працаўнікі паштовага ведамства, трамваяў і аўтабусаў аднавілі працу, даручыўшы рады прафсаюзаў упарадкаваць спрэчныя пытаньні з уладаю міжнароднага сэтльмента.

Пакуль што невядома, ці згодзіцца муніцыпалітэт сэтльменту выканаць патрабаваньні рады прафсаюзаў; такім парадкам, магчымасьць новае ўсеагульнае забастоўкі ня выключана.

Як вядома, шанхайская рада прафсаюзаў патрабавала, каб муніцыпалітэт сэтльменту вызваліў арыштаваных на яго загаду рабочых і скасаваў загад аб недапушчэньні некаторых рабочых аднавіць працу. Рада прафсаюзаў пры гэтым заявіла, што будзе чакаць здавальнага адказу муніцыпалітэту да 16-й гадзіны 27-га сакавіка.

Робчае кіраўніцтва Шанхай-Нанкінскай чыгункай.

Чырвоны сыяг над вакзалам чыгункі.

НЬЮ-ЁРК, 26-Ш. Згодна паведамленьняў з Шанхаю, над вакзалам Шанхайска-Нанкінскае чыгункі ўзняты, чырвоны сыяг.

Забастоўка на чыгунцы скончылася, але рабочыя спрабуюць кіраваць чыгункай самастойна без чужаземцаў.

СУПРОЦЬ ІМПЭРЫЯЛІСТЫЧНЫХ ГВАЛТАЎ У КІТАЇ.

УСЕ СІЛЫ МІЖНАРОДНАГА ПРАЛЕТАРЯТУ НА АБАРОНУ КІТАЙСКАЕ РЭВАЛЮЦЫЇ.

Адозва Выканкому Камінтэрну.

МАСКВА. Выканком Камінтэрну зварнуўся з адозваю да ўсіх рабочых, работніц, працоўных, працоўнае моладзі, прыгнечаных народаў усяго сьвету.

У адозьве між іншым гаворыцца: «Зьверскае злачынства ўчынена. «Цывілізаваныя» барбары на чале з амэрыканцамі і ангельскімі імпэрыялістамі зруйнавалі, знішчылі Нанкін, абярнулі ў руіны рабочыя кварталы, расстралялі гарматамі некалькі тысяч мірных жыхароў. Яны зрабілі ўсё гэта таму, што апошнія перамогі кітайскае рэвалюцыі пагражалі панаваньню імпэрыялістаў у Кітаі.

Ангельцы ўжо расстралялі кітайскі горад Вансян.

Цяпер злучаныя сілы імпэрыялістаў на чале з ангельцамі і амэрыканцамі зруйнавалі Нанкін. Праз некалькі гадзін быць можа гэтае «цывілізаванае» зьвер'ё пачне граміць кітайскі Шанхай з свайго «міжнароднага» пляцдарму, які імпэрыялісты, як бандыты, укралі ў кітайскага народу.

Заклік Выканкому КІМ'а.

МАСКВА. Выканком Камінтэрну моладзі зварнуўся да салдат і матросаў арміі і флэту імпэрыялістаў у Кітаі з заклікам дамагчыся вываду імпэрыялістычных войск з Кітаю, не страляць у

Выканком Камінтэрну заклікае ўсіх працоўных сьвету рабочых і сялян, усіх прыгнечаных узьняць сыяг пратэсту проці новае катаўскае вайны.

Выканком зьвяртаецца да ўсіх калённа-яльных прыгнечаных народаў усяго сьвету, заклікае іх да самага рашучага пратэсту проці імпэрыялістычнага гвалту ў Кітаі.

Выканком Камінтэрну зьвяртаецца да ўсіх рабочых арганізацый усяго сьвету з заклікам павесіць самую рашучую барацьбу проці новае вайны, якая ўжо пачалася.

Арганізуецца шырокі пратэст проці гэтае злачыннае вайны, патрабуецца неадкладнага вываду войск з Кітаю, усімі мерамі перашкаджаецца пасылаць новыя войскі, новую зброю, выкрываецца на кожным кроку трусаў і здрадніцтва тых, хто замазвае катаўскую сутнасьць вайны.

Усімі сіламі, усімі сродкамі, мы павінны быць з вялікай кітайскай рэвалюцыяй.

Кітайцаў, якія змагаюцца за сваё нацыянальнае вызваленьне, братацца з салдатамі рэвалюцыйнай арміі і шанхайскімі і нанкінскімі рабочымі.

ЯШЧЭ СВАВОЛЬСТЫ МУКДЭНСКАЕ ЎЛАДЫ НА ЎСХ-КІТ. ЧЫГУНЦЫ.

ХАРБІН, 27-Ш. Адзед асьветы спецыяльнага раённа трох усходніх правінцый у Харбіне арыштаваў загадчыцу школы Ўсходня-Кітайскае чыгункі за адмову здаць школьную маёмасьць нованазначанай загадчыцы без згоды кіраўніцтва чыгункаю.

8 настаўнікаў тае-ж школы, ня спыняючы заняткаў, адмовіліся, аднак, прызнаць загадчыцу, назначаную без ведама кіраўніцтва чыгункаю. Гэтыя настаўнікі былі «вольныя», а школа зачынена.

Адмена права экстрэтарыяльнасьці амэрыканцаў ў Манчжурый.

ХАРБІН, 27-Ш. Як паведамляе «Манчжурый Дэйлі Ньос», консул Злучаных Штатаў у Харбіне атрымаў ад кітайскае ўлады паведамленьне, што надалей усе грамадзянскія справы, якія ўзымаюцца амэрыканцамі проці кітайцаў, будуць перадавацца ў кітайскі акруговы суд.

Ранейшы парадок да чужаземцаў, якія карыстаюцца правамі экстрэтарыяльнасьці ў спецыяльным раёне трох усходніх правінцый, абвяшчаецца скасаваным.

„РАЗБРОЕНЬНЕ“ НЯ СПЫНЯЕЦЦА.

БЭРЛІН, 27-Ш. Падрыхтоўная камісія канфэрэнцыі аб разброеньні ў Жэневе распачала абміроўваць праэкт канфэрэнцыі аб разброеньні.

Ужо пры абмеркаваньні першага разьдзелу праэкт, дзе зазначана аб абмежаванні сучасных узброеных сіл, ізноў выкліклі і пры гэтым у вельмі вострай форме вядомае прынцыповае супярэчнасьці між ангельскімі і французскімі поглядамі.

БЭРЛІН, 27-Ш. У друку распаўсюдзіліся паведамленьні, нібыта швейцарскі ўрад заявіў, што ён ня будзе супярэчыць проці скалку канфэрэнцыі аб разброеньні на тэрыторыі Швейцарыі.

У зьвязгу з гэтым швейцарскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе, што швейцарскі ўрад ня меў выпадку афіцыйна выказаць свой погляд наокоп гэтага пытаньня.

Сталіца кітайскае рэвалюцыі.

(Ад нашага карэспандэнта).

Г. Ханькоу, 26 лютага 1927 г.

І шу вам з самых бурных месц Кітаю. Пасьля двухгадовага пабыту ў Пекіне паехаў падарожнічаць па Кітаю. Чаго, чаму і як, апавядаць тут ня буду.

Маршрут мой такі: з Пекіну ў Цзіньшан па чыгунцы; адтуль морам у Шанхай; з Шанхаю па рэчцы Ян-Цзы-Цзыяну ў Ханькоу. Зараз сяджу ў Ханькоу і фактычна адразаю ад Пекіну, бо з прычыны барацьбы за Шанхай пароходы ня ходзяць. Такім чынам, калі выберуся адгэтуль—ня ведаю. Карыстаючыся вольным часам, пішу вам гэты ліст. Каротка, паколькі гэта магчыма, пераказу свае ўражаньні. У Шанхаі пражыў блізка 10 дзён. За гэты час вывучаў яго, як толькі магчыма. Шанхай зрабіў на мяне вялікае ўражаньне. Раней за ўсё гэта вялічэзны порт, куды прыплываюць судны з усяго сьвету. Шмат паражоўдаў. Вязупыны рух кацераў, чоўнаў і г. д. Нагузка і разгрузка паражоўдаў. Тысячы вулі рухаюцца туды і сюды з грузам, напываючы вешта наштат «Дубінушкі» дзеля палегчання свай працы. У Шанхаі прыгожае, багатае ўзбярэжжа, зазначаюць амаль што выключна вялічэзнымі банкамі, пераважна чужаземнымі (паша Ільлінка ў Маскве, павялічана ў тысячу разоў). Тут-жа ў порце напроці гэтых банкаў—чужаземныя панцырнікі, прысланыя для падтрыманьня сучаснага парадку. Малюнак вельмі сымбалічны. Як шкада, што вямногія з нас могуць яго бачыць; ён шмат чаму навучае.

Шанхай падыяляецца на такія галоўныя часткі: міжнародны сэтльмент, французская канцэсія і дзьве часткі кітайскага гораду. Міжнародны сэтльмент і французская канцэсія, галоўныя цэнтры Шанхаю, напамінаюць сабою буйныя эўрапейскі пі нават амэрыканскі горад. Рух у эў-

рапейскай частцы гораду вялічэзны: трамвай, аўтабусы, аўтамабілі і г. д. Аўтамабілі ў адным Шанхаі налічаецца больш 9-ці тысяч, г. зн. столькі-ж, як ва ўсім СССР, калі я не памыляюся.

Рэгулююць рух і пласць паліцэйскую службу індусы. Індус стаіць на рагу і сьветавымі сыгналамі ці спыняе, ці прапускае наперад увесь рух вуліцы Перайсеці пешама на другі бок вуліцы надзвычайна цяжка, амаль што немагчыма. Даводзіцца доўга чакаць аднаведнага моманту або рызыкаваць.

У Шанхаі шмат вран. Набыць там можна ўсё, што хочаш і досьціць танны. Тавары—ўсюды. З кожнай ішчыліны так і пра тавар амэрыканскі, ангельскі, індыйскі і інш.

Увечары галоўная вуліца «Нанкінг Роат»—вешта чудовае. Усюды агні, рухаючыя рэкламы, электра, гуляючыя, віно, кабарэ і інш. Знадворку ні ў чым не заўважым дражных-вясчунюў. Кажуць, што і раней так было. Але апошні час на чарзе дню грамадзянскай вайны паўстала пытаньне аб Шанхаі. Валюта пахіснулася; завагаліся сусьветныя фрахты; няўпэўненасьць у заўтрашнім дні выклікала пераадрасоўкі і затрыманьні руху тавараў. Зачыніліся паражоўдзвы. На Ян-Цзы, напрыклад, сталі ангельскія паражоўды і засталіся толькі адны японскія. На глебе базупыннага росту заробтку, расстройстве шляхаў зьвязку і іншых цяжкасьцяў—агульны кошт жыцьця ў Кітаі з кожным днём павялічваецца.

Горад Ханькоу не зьяўляецца вельмі выдатным. Асабліва ня робіць ён добрага ўражаньня пасьля Шанхаю. Тут тры гарады: Ханькоу, Учан і Ханьян. Ханькоу і Ханьян знаходзяцца па адзін бок рэчкі, а Учан—па другі.

Эўрапейскія канцэсіі знаходзяцца якраз у самым Ханькоу і займаюць, зразумела, самую лепшую частку гораду і ўзбярэжжа. Жыцьцё ў порце замерла з прычыны ваенных дзеяньняў на рэчцы Ян-Цзы і каля Шанхаю. Раўнаць з Шанхаем яго не даводзіцца. Гэта—звычайны маленькі гарадок. Але з'яўчае ўжо з першага погляду заўважваецца, што горад рэвалюцыйны: на ангельскай канцэсіі кітайская паліцыя і індусы вышты. Усюды плякаты, лістоўкі, лезунгі; кітайцы наогуд любяць стракатаць і свае плякаты размалёўваюць на рознакалёравай паперы. Усе сьлены ангельскай і іншых канцэсіі, а таксама кітайская частка гораду ўвенты гэтымі плякатамі і малюнкамі. Горад—увесь у гаміданавіскіх сыягох.

Па вуліцах часта сустракаеш кітайскую жаночую моладзь у кепках з кароткімі валасамі. У Учане я бачыў жаночую палітычную школу, апрапанутую ў мужчынскае вайсковое адзеньне. Да гэтага трэба яшчэ дадаць, што я прыехаў у часе сьвята кітайскага новага году і наглядзеў шмат цікавых малюнкаў. Звычайнае сьвяткаваньне новага году з прыходам нацыянальнага ўраду вылілася ў вялічэзную працэсію з драконамі, ліхтарамі, зьвамі і інш. і побач з імі з нацыянальнымі лезунгамі, сыягамі і клінамі на чужаземных мілітарыстаў.

Адчуваюцца, што кітайскія масы заварушыліся, зразумела, ня ў выніку працы кучкі агітатараў, як зазначаюць ангельцы. Адбываецца ні бунт, не мянеж, а нацыянальная рэвалюцыя. Я наглядзеў тут усё ўласнымі вачыма і павінен сказаць, што пераканаўся ў гэтым.

Цяжка сказаць зараз, буды пойдзе рэвалюцыя, дзе яе межы.

Зараз яна праходзіць праз лезунгі палітычныя, накіраваныя проці чужаземцаў і мілітарыстаў. Ні на адным плякаце ня знойдзецца вы сацыяльнага, влісавага лезунгу. Скажу толькі, што маса, асабліва сялянская, дамагаецца зніжэньня аранды, упарадкаваньня падаткаў, узброеньня сялянства. 25-га лютага тут была

ПІЛСУДЧЫНА ЛІКВІДУЕ БЕЛАРУСКУЮ ГРАМАДУ.

ВАРШАВА, 26-Ш. Польская правінцыяльная ўлада распускае мясцовыя арганізацыі беларускае Грамады і незалежнае сялянскае партыі.

Актыўныя члены арганізацый арыштоўваюцца.

Масавыя вобыскі і арышты камуністаў.

ВАРШАВА, 26-Ш. Варшаўская палітычная паліцыя ўчыніла ўчора масавыя вобыскі ў асоб, западозраных у прыналежнасьці да камуністычнае партыі. У выніку вобыскаў арыштавана звыш 50 чалавек.

Распуск сьсіі сойму.

ВАРШАВА, 26-Ш. Дэкрэтам прэзыдэнта зачынена сьсіі сойму. Усе камісіі спыняюць працу да скліку надзвычайнае сьсіі, якая мае быць у канцы красавіка ці ў маі.

Разгон паліцыяй камуністычных дэманстрацый.

ВАРШАВА, 26-Ш. Учора ў розных мясцох Варшавы адбіліся рабочыя дэманстрацыі, арганізаваныя кампартыяй. Паліцыя ўсюды разганяла дэманстрантаў.

Падрыхтоўна Амэрыкай напад на Мэксыку.

НЬЮ-ЁРК, 25-Ш. Водлуг чутак, Злучаныя Штаты ўзмоцнена сыягваюць вясна-марскія сілы ў Караібскае мора. Мяркуюць, што ў недалёкім будучым будуць распачаты ваенныя апэрацыі проці Мэксыкі.

Доляр правакуе.

ВАШЫНГТОН, 24-Ш. Водлуг апошніх вестак, Мэксыка ізноў знаходзіцца напярэдадні рэвалюцыі. Каталікі надзвычайна ўзбуджаны мерапрыемствамі прэзыдэнта Кайеса проці царквы і толькі недахват зброі перашкаджае ім неадкладна ўзняць паўстаньне.

Каля 200 мэксыканскіх паўстанцаў зрабіла напад на цягнік, недалёка Дэіамата. Салдаты, якія абаранялі цягнік, пасля кароткай перастрэлкі здаліся, пасля чаго паўстанцы ўварваліся ў горад.

Буйная супроцьфашысцкая дэманстрацыя ў Бэрліне.

Паранены т. Тэльман на чале дэманстрацыі.

БЭРЛІН, 25-Ш. Не зважаючы на прысутнасьць шматлікіх аградаў паліцыі, арганізаваная дэманстрацыя пратэсту проці фашысцкага тэоры ў Нямеччыне, у якой брала ўдзел вялікая колькасьць народу, адбылася без стыхак. На чале дэманстрацыі ішоў (не зважаючы на атрыманую ім рану) Тэльман, спатканы гучнымі воплескамі.

Усеагульная забастоўка ў знак пратэсту проці прысылкі ангельскага войска і Суп-Чуан-Фана, які расстраляў шмат рабочых і студэнтаў, уцяваючы з Шанхаю.

Зранку я хадзіў па горадзе. Усё спынілася. Порт не працуе. На вуліцах—ніводнага рыкшы. У Кітаі, як вядома, няма сьвята, у яко-б не працавалі зусім. Нават на новы год некаторыя галіны, напрыклад, порт, працуюць, а тут спынілася рашуча ўсё. Накіраваўся я ў кітайскую частку гораду, зойць гэта вельмі небяспечна, бо кітайскі ліцаць некаторых за ангельцаў і можа выйсьці непаразуменьне. Але я пашоў з дакумантамі. Хацелася быць у самай густыцы. Насустрач мне праз увесь чорт трапляліся дэманстрацыі. Размінаючыся кожны паварочвае галаву ў мой бок. Часта чуеш словы «ангелец».

На вуліцах шмат плякатаў з разнастайнымі малюнкамі: ангельскі флёт у бурным кізавым моры, расстрэл ангельцамі кітайцаў на канцэсіі і інш. Некаторыя плякаты намалюваны ад рукаў фарбамі. На рагох вуліц адбываюцца лягучыя мітынгі. Па чарзе ўзыходзяць на трыбуну салдаты з шыналямі праз плячо і гавораць прамовы; зусім, як у нас у 1917 годзе. Пасьля поўдня адбылася вялікая дэманстрацыя праз канцэсіі. Усе прайшлі спакойна. На ўсім шляху я ня сустраў ніводнага чужаземца; усё пахаваліся.

Нарэшце зазначу толькі на адзін вельмі важны бок, які адрозьнівае паўднёўцаў ад мілітарыстаў. Фіналы ў іх амаль цэнтралізаваны, прыбыткі бадай што ня ідуць у кішэні асобных генэралаў.

Курсе банкіотаў паўднёвага ўраду добры. Гэтыя банкіоты нават з пасьпехам змагаюцца з гангвонскімі грашма і маюць перавагу перад імі.

Яшчэ адначу шпаркі рост сялянскіх саюзаў і арганізацый, якія па некаторых правінцыях дасягаюць аднаго з паловак міліёну.

Міхась Слупні.

У САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ.

За эканомію ў выданні юбілейнае літаратуры.

Ліст ЦК УсеКП да ўсіх ЦК нацкампартій, крайкомаў, аблкомаў, акругамаў і кантрольных камісій УсеКП(б).

Сучасны 10-цігадовы юбілей Вастрычнікавае рэвалюцыі надыходзіць пры абставінах, якія галоўнаю задачою партыі з'яўляецца правядзенне суровае эканоміі ў патраце сродкаў. Між тым, рэдакцыйна-выдавецкія планы юбілейнае літаратуры дасягалі ўжо да сучаснага моманту надзвычайна вялікіх размераў, у некалькі разоў перавышаючых усе меры, якія меліся для гэтага. На толькі выдавецтва, але і некаторыя дзяржаўныя і гаспадарчыя органы намерзілі да выдання вялікія працы, не гарантуючы пры гэтым дабракаснасці апрацоўкі іх.

З гэтага прычыны ЦК і ЦКБ УсеКП(б) ускладаюць адказнасць за выдаткі на юбілейную літаратуру непасрэдна на кіраўнікоў савецкіх і гаспадарчых органаў.

Партыйнымі арганізацыям, кантрольным камісіям належыць умяць усе захады, каб папярэдзіць спробы выдання недабракаснае, непатрэбнае юбілейнае літаратуры.

На друге ускладаецца задача аказаць у гэтай справе дапамогу партарганам праз прыцягненне да яе ўвагі савецкае грамадзяства, мабільнага карэспандэнтаў, сваячаснае агенцы юбілейнае літаратуры і пастаноўкі такім чынам гэтае працы пад грамадзкі кантроль.

Секратар ЦК УсеКП(б) Кубяк.

Секратар ЦКБ УсеКП(б) Янсон.

На ўсесаюзнай канферэнцыі УсёлКСМ.

Абгавор дакладу ЦК. — Канферэнцыя пратэстуе проці зьверстваў Імпэрыялістаў у Кітаі.

МАСКВА, 28-Ш. 27-га сакавіка на ўсесаюзнай канферэнцыі УсёлКСМ адбыліся далейшыя спрэчкі па дакладу ЦК. Галоўная ўвага прамоўцаў згуртавалася навакол пытаньняў вучнёўства і броні, якасці актыўна, сувязі камсамолу з беспартыйнаю моладзьдзю, новых форм камсамолу і росту арганізацыі. Пасля заключ-

нага слова Чапліна канферэнцыя абрала камісію для складання рэзалюцыі па дакладу ЦК.

Канферэнцыя ўхваліла рэзалюцыю пратэсту проці зьверстваў расправы ангельскіх і амэрыканскіх імпэрыялістаў над кітайцамі ў Нанкіне.

Прыезд у Маскву персідэнага пасла.

МАСКВА, 26-Ш. У Маскву прыбыў міністр замежных спраў і надзвычайны паўнамоцны пасол Персіі ў СССР Машавэроль-Мамэлек.

Першая падвесная аднарэйнавая чыгунка.

РАЗАНЬ. У Сібіцкім лясніцтве на левым беразе Акі пабудавана першая ў РСФСР падвесная аднарэйнавая чыгунка, пачынаючая перавозку драўніны ў тры разы.

Аднаўленьне працы на Манайскіх капальнях.

СІМФЭРОПаль, 26-Ш. Пасля шматгадовага перапынку аднаўленьне праца ў вільных Манайскіх капальнях пачала ў пачатку, дзе здабываецца будаўнічы камень высокае якасці; камень знаходзіць свой збыт на Бліжэйшым Усходзе. Палавіна здабычы леташняга году прызначана да экспарту ў Грэцыю. Капальні будуць часткова механізаваны, што зробіць кошт каменю таўнейшым удвойчы.

Блізкі пачатак савецка-польскіх перамоў.

Вынікі падарожжа Патэка ў Варшаву.

ВАРШАВА, 26-Ш. Напярэдадні ад'езду Патэка ў Маскву яго прыняў Пільсудскі. Згодна паведамленьня «Глос Правды» тэмай гутаркі былі папярэднія перамовы аб гарантыйным утвары в СССР.

Пасля нарады з Пільсудскім, Патэка наведваў старшыню саюзу прамыслоўцаў Вержбіцкі, які

зазначыў на зацікаўленасьць польскае прамысловасці ў рынку СССР.

На вакзале Патэка заявіў супрацоўніку газеты «Пшэгід Вечорны», што выязджае ў Маскву, каб прадаўжаць перамовы аб гарантыйным утвары, асноўныя прычыны якога ўстаноўлены ім за час яго мяшканьня ў Варшаве.

„Рэформы“ распачаліся.

Пры апошнім похадзе ўраду «маральнага аздаравленьня Польшчы» на сацыяльны і нацыянальна-вызваленчы рух, думкі польскага друку падзяліліся. Нацыяналістычны польскі друк, з аднаго боку, трэбаваў канчатковай ліквідацыі ўсіх «вывротных» арганізацый, а гэтага зван. «ліберальны» друк, побач з патрабаваннем разгону «процідзяржаўнай» партыі і арганізацыяў, высюваў яшчэ свой праект «рэфармаў», якія павінны былі-б скасаваць усе сылы і вынікі «процідзяржаўнай» агітацый разгнаных партыяў.

Адносна Грамады, «ліберальны» друк увесь час крычаў, што гэту арганізацыю трэба тэрмінова разгнаць, але сьляху на Заходнія Беларусь, і трэба, побач з гэтым, даць нейкія рэформы, якія павінны-б былі заспакоіць усе «жыццёвыя і справядлівыя патрабаваньні» крэсавае насельніцтва.

Што-жа было прадумеджана гэтымі «рэфармамі»?

«Ліберальны» польскі партыі прапанавалі, каб побач з разгону Грамады, польскі ўрад падтрымаў тыя беларускія групы, якія могуць пайсьці на супрацоўніцтва з фашысцкаю Польшчай. Пад увагай меліся «Сялянскі Саюз» і «Беларуская Хадэцыя». Аб «Беларускай Народнай Радзе» — пана Паўлюкевіча ўсе польскія газеты пісалі ў надта скептычным тоне, бо сапраўды твар гэтага «беларускага» дзеяча, адзіна армянскага якога была ўнесь час — налі дэфэнзівы, убачылі ўжо ўсе польскія партыі. Дзея гэтага на дапамогу «доктара» Паўлюкевіча ніводна з польскіх партыяў не разлічвала, і ўсе яны зразумелі патрэбу — згаварыцца з беларускімі «Сельсаюзам» і «Хадэцыяй».

Але каб перацягнуць на свой бок «Сельсаюз» і «Хадэцыю», — фашысцкаму ўраду Польшчы трэба было-б пайсьці на тыя ці іншыя ўступкі, на што «маральныя аздаравіцелі» гаджаўца ня надта ахотна, а што тычыцца «беларускае» рады, то яна з панам Паўлюкевічам на чале, сама дзе са сваімі прапагандзістамі. Праўда, Паўлюкевіч ужо даводі скампраметаваны, але ў гаспадарчым... і абарачка патрэбна, трэба яе толькі брыць падмазаць.

І вось, «доктар па беларускіх справах» атрымаў у дэфэнзіве новы авансік і «дзейнасьць» распачалася.

Орган пільсудчыкаў «Глос Правды» (№ 45) выступіў з артыкулам: «Беларуская Народная Рада распачынае барацьбу з камунізмам».

У гэтым артыкуле «Глос Правды» апісвае «зезд», які быў наладжаны «беларускаю» радой ў Баранавічах. Цяжка было «Глосу Правды» надаць гэтаму «зезду» больш менш паважны характар. Як ня крупі, а трэба ўспяць успамінаць даўно знаёмае прозьвічча. Усюды Паўлюкевіч, толькі Паўлюкевіч, выключна Паўлюкевіч. На зьездзе, як піша газета прымала ўдзел... раптам 19 чалавек.

А калі ўзяць пад увагу «некаторае» павялічэньне гэтае лічбы, то выйдзе, што на гэтым «зездзе» прысутнічаў «сам» Паўлюкевіч і яшчэ пара «субутыльніков». Але затое, «Глос Правды» надта дешыцца пастановаю гэтага «зезду».

Апошні

«Са здаловенасьцю адзначае пачатак новага курсу палітыкі, якая праводзіцца ўрадам маршала Пілсудскага адносна Беларусаў і дзея гэтага канферэнцыя(?) пастаноўляе аб'яднаць усе здаровыя (?) сілы над сьлягам Беларускае Народнае Радзі».

Далей «зезд» даводзіць тое, чаго не маглі давесці нават самыя заўзятыя фашысцкія «справаведцы» з міністрам Мейштовічам на чале.

Адзначаючы той факт, што Беларускае Сялянска-Рабочая Грамада зьяўляецца камуністычнаю, а на нацыянальна-беларускаю арганізацыяй, канферэнцыя(?) пастаноўляе весці рачучую барацьбу на мисох з гэтак званымі гурткамі «Грамады».

«Праводзіць таксама рачучую барацьбу з саюзнай Грамадой — Невольнаю Сялянскаю Партыяй».

У канцы канцоў, каб канчаткова апраўдаць атрыманыя з дэфэнзівы аванс «канферэнцыя» пастаноўляе:

Стаячы на аснове агульнае згоды ў краіне імкнуцца да супрацоўніцтва з польскім крэсавым грамадзяствам.

Апошні пункт пастановы, яе відаць, найбольш здавальнае «маральных аздаравіцеляў».

Каб паказаць, як сапраўды праходзіць зьезд «беларускае» рады, мы прыводзім разьспандэцыю з Горадні, надрукаваную у № 2 віленскае Беларускае газеты «Наша Воля» за 6 сакавіка.

«Колькі ўжо нашае беларускае грамадзяства бачыла на сваёй роднай зямельцы розных платных агентаў, якія, птаючыся з вёскі да вёскі, з места да места, стараліся абаламучыцца такім лічце несъядомых беларусаў і тэрарызавалі працаўнікоў Беларускага руху ў Горадзеньскім павеце! Ды ўсё ім нека не шанавала. А вось сёння калі па «Грамадзе» зроблены ўдалай удар, гэты тыпы зноў аджылі і заварушыліся. Прыхаў у Вілінь «доктар» Паўлюкевіч, сабраў гэту мую яму кампанію, ды і кажа: «братва! не рабей: манета вось!» Толькі сьляхуца з павесту сьляху: будзем адцяняць «хатку» для барацьбы з грамадзкімі!»

Братва! — рад старшца, гаспадар прэзэс! дык кінуўся на вёсках шукаць дурняў. Паведаўшы штось з тыхдзень і не знайшоўшы ні аднаго дурня, васаў ў габіне над «Праўдзівай Польскай» і ну радзіць ды меркаваць, як гэта ім зьезд гэты зробіць — ды без сьляху? Дык надумаў: што кожны прывядзе на дзень зьезду ў «Польскі Готэль» на парк сабутыльнікаў і падазь іх як «сьляху» што прыхаў і павесту на зьезд.

«Сказано — зробана».

Настаў дзень зьезду. Падцягнуліся ў усіх куткоў места самыя — як гэта палкі кажуць: «мочиморды», а Паўлюкевіч стаў, папяроччы рукі, ды, нібы ня ведаючы, сур'ёзна пытаецца кожнага: сьляху, ці здалёк прыхаў? Кажуць: з вёскі — хонь гэты людзі мо і яны бачылі вёскі. Стаю і я ды гляджу, што далей будзе. Аж бачу: ідзе знаёмая асоба з Новай Пасядыцы. Я, зашкаляючы, што ён адкажа, як яго будзе пытацца, палішчю бліжэй, ды чую: кажа «прыхаў з вёскі Карпавічы, як дэлегат ад сьляху на ваш зезд». І прозьвічча таксама другое падаў...

Так вось гэты горадзеньскі тыпы, які прадаўнічкі нібыта ад сьляху з павесту, за добрую вакуску і вышпuku, якую ім Паўлюкевіч зрабіў на «зездзе» (бо вышпuka і вакуска каштавала 250 злотых), вынеслі пастанову «беспашчады» змаганца з «Грамадой». А гадзіне 2 усе ракам павылазілі з гэтага «готэля» — з пьвёрдай верай у тое, што гэта яшчэ не апошняе... Сьмяяцца хочацца, глядзячы на гэту каманду! Бо працоўнага селяніна і работніка ўжо не ашукваць ані «доктар», ані яго «агенты».

Дзейнасьць Паўлюкевіча — адзіны з галоўных пунктаў, прадумеджаных крэсава «рэфармаю» Гэта — адзіны «беларускі» рух, які гэтаю «рэфармай» дазваляецца.

«Маральныя аздаравіцелі» самі ня вераць свайму платнаму агенту, але нічога ня зробіш — трэба праводзіць «рэформу».

Буды толькі завядзе гэта рэформа Паўлюкевіча і яго «маральных» апакунаў? Ю. Г.

Ход працы па спрашчэньню савецкага апарату БССР.

У асноўнай праца па вивучэньню савецкага апарату пачалася ў сярэдзіне студзеня г. г. Прадумеджвалася вивучыць непасрэдна сіламі РСІ Наркамасьветы, Нар. Кам. Аховы Здароўя, Наркамзём і Нар. Кам. Унутраных Спраў. Што да вивучэньня іншых наркаматаў, думалася, што ў асноўным самі наркаматы прапрацуюць пытаньне аб спрашчэньні сваёй працы і структуры, РСІ-ж на аснове вопыту вивучэньня працы паміжных чатырох наркаматаў, а таксама прапановы наркаматаў і акрыканкомаў, выкарыстае свой вопыт у генэральных праект спрашчэньня і скарачэньня савецкага апарату БССР.

Адна, ход працы вывёў неабходнасьць непасрэднага вивучэньня ўсіх бяз выключэньня наркаматаў і іх аддэлаў на месцах. Аказалася неабходным мець розны падыход да кожнага наркамату ў пасобку, залежна ад спецыфічных умоў яго працы. Катэгія НК РСІ вылучае спецыяльную групу па вивучэньню савецкага апарату, з мэтай яго скарачэньня.

У даны момант у асноўным выявілася будучая структура і штаты наступных наркаматаў: аховы здароўя, працы, гандлю, земляробства і юстыцыі.

Структура і штаты Нар. Кам. Аховы Здароўя і Наркампрацы і іх месцовых органаў ужо разгляджана ў катэгіі НК РСІ на пасяджэньні ад 26-га сакавіка г. г.

У абодвух наркаматах устаноўлена паступова функцыянальная структура. Скасаваны ўсе аддэлы замест іх устаноўлены дасады асноў-

ных функцыянераў-выканаўцаў (інспектароў), з якіх кожны кіруе той ці інчай галінай працы. Усе інспектары падпарадкаваны непасрэдна наркому (або яго намесніку, які адначасова зьяўляецца і інспектарам). Гэтым дасягнута: 1) выразнасьць і разьмежаваньні функцый, 2) скасаваньне лішніх інстанцый, 3) спрашчэньне тэхнікі працы.

Апарат Нар. Кам. Аховы Здароўя будзе займацца выключна плянаваньнем і рэгуляваньнем справы аховы здароўя, праводзячы, галоўным чынам, сваю працу праз навукова-дасьледчыя інстытуцы. Агр. аддэлы аховы здароўя на месцо значна скарочаюцца, пераводзяцца на інспектарскі апарат бяз тэхнічнага персаналу (абслугоўваюцца акрыканкомам). Цэнтр цяжкасьці кіраўніцтва лекавымі ўстановамі пераносіцца ў райвыканком і гарсавет, з максымальным пашырэньнем правоў загадчыкаў лекавымі ўстановамі пры дэцэнтралізацыі каштарысу. У выніку мы маем па Нар. Кам. Аховы здароўя штат 18 з паловай адзінак (замест 38) і агр. аддэлаў аховы здароўя па 2—3 чал. (у залежнасьці ад акругі).

У зьвязку з спецыфічнасьцю пытаньняў працы, апарат Наркампрацы скарочаць зараз не магчыма. Калі мы маем невялікае скарачэньне, дык яно выклікана спрашчэньнем структуры, зьмяніньнем канцэлярскага персаналу. Штат бірж працы, наадварот, у буйных цэнтрах прышлося павялічыць.

Структуру Наркамгандлю, на думцы гру-

пы РСІ, прыдзецца значна спрасьціць. Замест шасьці аддэлаў будзе створан адзіны асноўны аддэл па рэгуляваньню ўнутранага гандлю і група (2 чал.) па замежнаму гандлю. Штат будзе дзевядзень, прыкладна, да 28 чал. (з 44).

Структура Наркамюсту таксама будзе значна спрошчана. Аднадае вялікая праца па дачы заключэньняў па розных законах, бо гэтым займаецца камісія законадаўчых праектаў пры СНК; спрашчаецца праца па імпэтывавачьню судоў, пераводзіцца на функцыянальную сыстэму пракуратура. Усе гэта, па меркаваньнях НК РСІ, зьменшыць апарат да 31 чал.

Наркамзём сам энэргічна заняты працай па рэарганізацыі апарату. Самым вялікім злом зьяўляецца грамадзкасьць структуры. Наркамзём думае перайсьці на больш простую сыстэму, праводзячы ўнутры трох асноўных кіраўніцтваў пераход на функцыянальную сыстэму. У зьвязку з гэтым, а таксама перадачы шэрагу функцый на месцы, апарат удасца скарочыць на 60-70 чалавек.

Астатнія наркаматы вивучаюцца і па меры вивучэньня вынікі будуць высвятляцца ў друку.

Асобна вивучаецца пытаньне аб статыстыцы і бухгалтэрыі. Вивучаецца магчымасьць перадачы ведамственай статыстыкі ў ЦСУ, палітоўчы ў наркаматах апэрацыйны вучот і справадачы аб дзейнасьці.

На сьліканай пры РСІ нараздзе бухгалтэроў наркаматаў выявіўся вялікі паралелізм у працы бухгалтэрыі. Тая рахунковая праца, якая праводзіцца ў наркаматах, праводзіцца паралельна таксама і ў Наркамфіне ў 3-х месцох. Дзея ўпарадкаваньня гэтага, а таксама выяўленьня магчымасьці спрашчэньня справаздач-

насьці, вылучана спецыяльная камісія з галоўбухаў асноўных наркаматаў. Камісія гэтага доручана выявіць таксама, што можна з бухгалтэрыі наркаматаў перадаць у Наркамфін і акарыканкомом — у акрфа.

Пытаньні спрашчэньня апарату ўважліва абгаварваюцца самімі наркаматамі, прафсаюзамі, ічэўкамі, эканомкамісіямі, акрыканкомамі і АКБ — РСІ.

Да апошняга часу РСІ ўсё-ж мала атрымала канкрэтных праектаў па спрашчэньню апарату. Такія праекты былі атрыманы ад Наркам. аховы здароўя, саюзу мэдсанпрац, саюзу працасьветы (праўдзівай Т. Ахрамовіча, надрукаваўшага артыкул з праектам рэарганізацыі Наркамасьветы), Сьлуджай і Бабурыскай акругі.

Трэба таксама адначыць прадстаўленсьне ў РСІ праекту спрашчэньня Наркамгандлю, складзенага групай інспектароў наркамату.

Цікава адзначыць, што атрыманыя з акругаў праекты гавораць аб магчымасьці пераводу большасьці акруг. аддэлаў у інспектарыяты.

Праца далёка ня скончана. Яна будзе працягвацца да сярэдзіны — мая. Пакуль што эканомія ў выніку спрашчэньня і скарачэньня апарату выяўляецца ў 500000 р. (на будучы бюджэтны год). Калі мы да таго ўзбуйнім акругі БССР, скараціўшы з агульнага ліку дванацілі — 3 акругі, мы будзем мець яшчэ 700 тыс. р.

Для больш пасьпешнага правядзеньня гэтае працы патрэбна яшчэ больш напружаная праца ўсяе савецкае грамадзкасьці. Неабходна пэсарэньне прапрацоўкі пытаньня. Неабходна прасякнуча сьвядомасьцю ўсяе важнасьці гэтае працы і ставіць яе ў аснову ўсяе дзейнасьці.

Я. Р.

У САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ.

Аднаўляем нашу мясцовую прамысловасць.

(Полацкая акруга).
Нашу акругу называць прамысловай мусіць што ні ў якім выпадку нешта, асабліва гэта датычыцца мясцовай прамысловасці.

Кожт валавой прадукцыі мясцовай прамысловасці акруговага значэння на нашай акрузе ў 1925-26 г. склаў прыблізна 348.000 р. (калі 5 проц. валавае прадукцыі прамысловасці акруговага значэння па ўсяе БССР).

Але ўсё-ж такі ў рабоце мясцовай прамысловасці можна адзначыць некалькі дасягненні: так, на будучы год арыентаваная вытворчая праграма па акруговай прамысловасці зацверджана Эканамічным Народам ужо ў 787.700 р.—рост даволі значны.

Калі закрануць рух асноўнага капіталу—дык таксама наглядзецца рост—на 1 кастрычніка 1925 г. ён склаўся 210.700 р., а на 1 кастрычніка 1926 г.—346.100 р.

Паводле вытворчай праграмы мясцовыя аграрыяў за 1926-27 г. 84.900 р. прыбытку. Але значнай перашкодай у працы мясцовай прамысловасці з'яўляецца недахват зваротных сродкаў—іх ёсць вала 42.000 р., а патрабуецца 121.000 р.

Прамысловасць наша ў значнай ступені сваёй разбурана і патрабуе рамонт—і вось надымае акругавым зацвердзіў размеркаванне сродкаў на капітальнае будаўніцтва мясцовай прамысловасці акругі на агульную суму ў 135.000 р.

У мясцовай прамысловасці нашае акругі ёсць адзін значны плюс—амаль што ўся яна грунтуецца на мясцовай сыравіне.

Размеркаванне сродкаў, як наступнае—на электрастанцыю 63.000 р., на лесазавод—5.700 р., на млын—7.000 р. (Вабальскія) на смакаваны завод—5.000 р., на цагельню—15.000 р., раённай прамысловасці—20.000 р. і г. д.

Цяпер некалькі слоў аб сельска-гаспадарчай (па ўласным сэнсе гэтага слова) прамысловасці. З тае прычыны, што існавалі да гэтага часу малочныя заводы не адпавядалі свайму прызначэнню (мала нагурава і кепскае абсталяванне) акрыканком прызначыў набыць пабудаванне адзін масла-сыраварны завод.

Месцам пабудовы яго вызначылі вёска Ядліца—тут ёсць яшчэ спрыячыя кармавыя ўмовы, так і зацвердзіліся самаго населення—у прыватнасці былі частыя спробы з боку населення да арганізацыі масларобае арцелі.

Кожт абсталявання ўстаноўлены ў суме 3.000 р. і вытворчая праграма на 1927 год у 14.000 р.

Савецкае будаўніцтва. Сумесна з сялянствам.

(В. Крушынаўскі с.-с., Рагачоўскі раён, Бабруйшчына).

20-га сакавіка адбыўся пленум В.-Крушынаўскага сельсавету ў вёсцы Фалевічы, на якім, апрама членаў сельсавету і прадстаўнікоў страх-агенцтва і пажарнай дружныны гораду, прысутнічала шмат сялян гэтай вёскі.

Пастаўленыя даклады на пленуме як справядліва бліжэйшага кааператыву, ветэрынарнага пункту і даклад пажарнай дружныны, арганізаванай год таму назад, яскрава сведчаць, што пытанні на пленуме сельсавету ставяцца жыццёвымі.

З дакладу Ціхініцкай кааператыві віда, што кааператыва ўзмацняецца з кожным годам, таварыствам павялічваецца: калі раней год назад ён дасягаў 5000 рублёў, то цяпер 10.000 рублёў, але сваёй капіталу не хватае, прыходзіцца браць крэдыт, а гэта адбіваецца кепска на зніжэнні цэн.

Асабліваю ўвагу сяліне звярнулі калі пачеў рабіць даклад фальчар ветэрынарнага пункту. Першы раз на 10 годзе савецкай улады вёска бача ветэрынара—конскага доктара. Пункт адчынен 5 студзеня, абсталяван кепска, а галоўнае—перагружанае ў працы; прыходзіцца абслугоўваць каля 6 сельсаветаў. Ёсць пры гэтым месца, дзе хворая на заразныя хваробы жывёла ледзяна на месцы, а іншым дзесяць толькі дапамога і то па меры магчымасці.

Даклад аб пажарнай дружныне таксама запікавіў сялянства, калі райстрахгент стаў прыводзіць лікі пажараў у гадзіну, хвіліну і г. д.

Па ўсіх дакладах адчыніліся шырокія спрэчкі, як сяброў сельсавету, так і пасельніцтва, выказаліся аб неабходнасці павялічыць цэны ў кааператыве, адчыніць аддзяленне, уеіліць каапераванне беднаты.

Наогул, удзел сялянства ў савецкім будаўніцтве паліраецца дзякуючы сумеснаму вырашэнню пытанняў сацыялістычнага будаўніцтва.

Я. М. Савіці.

Вясну сустрэнем падрыхтованымі.

(Ліст з Віцебшчыны).

Падрыхтоўчай праца к вясенняй пасеўнай кампаніі па акрузе ідзе амаль што ў пачатку зімы.

АкрЗД была пастаўлена задача пашыраць пасеўнай плошчы, здавальненне сялянства с.-г. машынамі і інвентаром, здавальненне насеннем і культурнымі травамі, зерначышчэннем, пераход на шматполье і г. д.

Б гэтым часу ўжо шмат чаго зроблена. На раёнах праведзена 24 месячныя курсы. Загатоўлена і будзе размяркована па раёнах: канюшыны—31897 кілёграм, цімафейкі—12348 кілёгр. і вікі 83640 кіл. (з якіх пераадпраўлена ў іншыя акругі 81905 кіл.). Загатоўка адбылася часткай у сваёй акрузе, а часткай у іншых акругах.

Будзе размяркована празнізую сетку сельска-гаспадарчых крэдытных т-ваў і аддзяленні Цэнтраўскага плугоў—13833 штукі, барон розных—2617 штук, агульнікаў—143, палольнікаў—13, селяк—16 штук і інш.

На складах знаходзіцца і маслаца на ўвазе к размяркоўванню па ўсёй акрузе: суперфасфату—137258 кіл., тамасплаку—647863 кіл., каляйнай солі—12220 кіл.

Ужо прададзена насельніцтву акругі: суперфасфату—163213 кіл., тамасплаку—8050 кіл. Ачышчана і адсартавана рознага роду насення 22640 пудоў. Усяго-ж трэба будзе ачысціць 225000 пудоў.

Для далейшага павялічэння сартавання і ачысткі насення па акрузе працуе 35 зернаачысцілак, з якіх больш усяго вандруюных. Абрама іх яшчэ працуюць прыватныя пункты савхозаў, кааператыву і іншых.

Загатоўка насення.

Менская акруга. На 1-га сакавіка ў Менскую акругу было завезена 15 кіл канюшыны, 2070 кіл цімафейкі, 88 кіл сарадзі, 89 кіл дубіну, 2404 плугі, 1200 барон, 1408 абганялак, 93 селякі, 140 малярнаў і 893 сячкарні.

Аршанская акруга. У Аршанскую акругу астаецца яшчэ завезці 32.760 кіл канюшыны, 587 кіл цімафейкі, 8200 кіл вікі, 1638 кіл сарадзі, 8200—дубіну, 5570 кіл лёну-даўгунцу, 2800 плугоў, 165 барон. Загатоўлена сартавага насення: аўса 18.461 тона, ячменю 4.177 тон.

Слуцкая акруга. Загатоўлена 8.043 кіл канюшыны, 198 кіл цімафейкі. Не хатае 23.786 кіл вікі і 13.140 кіл лёну-даўгунцу. Плугоў завезена 1.726, сячкарняў 666. Аўса загатоўлена 106.950 кіл, ячменю—30.737 кг.

Магілёўская акруга. Загатоўлена 243,9 кг. канюшыны, 1050,6 кг. цімафейкі, 270 кг. лёну-даўгунцу і 2.534 плугі.

Мазырская акруга. У акругу трэба яшчэ завезці 5,6 тон канюшыны, 1,2—цімафейкі.

ГЛУШ НА ПЕРАЛОМЕ.

Тры гады ня быў я ў сваім родным кутку. Вялікі тэрмін у нашы дні і малы ў ходзе гісторыі. Але знаёмы родны кругавід змяняўся да наўзнавання. Зніклі лясы, прысада па большаку радзее, а месцамі ўжо знікла абсада магілінаў. Няхваткі ашалу ўзбудзілі сорадзеныя накой магільнікаў грукам спіленых дрэў, расцарушаных кржаў.

Новых крыжоў ужо ня ў модзе ставіць. Некаторыя магільнікі, як у Будні, так абголены, як твар старога шляхты. Лясы мясцовага значэння завуцца месцамі «ўсеагульнага знішчэння»: снуюць хто, што ўздумае, б'юцца за дрывы пры размыце дрэў у сельсавец. Узрасцеюць белыя новыя врубкі, але заканчэнных новых хат ня відаць: сівеюць без вакоі дзвярэй новыя будыні, абвальваюцца, агалюцца старонькія хлявочки.

Знікае стары лад. Выміраюць старыя звычкі і старыя людзі, а новыя яшчэ не выпрацаваліся, не ўсталяваліся, зготым—у побыце нейкая няпэўнасць, усяляя чуткі замест ведаў, самагон і хуліганства полеч са ўзрастам школ і камсамолу.

Прыехаў дамоў, масьленая, гулянкі, пітво, бабы, «цагадзь калоду». Гэта старадзёны звычкі, які знікне з нашым пакаленнем. Цягаюць калоду малодзі, адсянца, толькі на ўсходзе Беларусі: бабы збіраюцца гурткамі, прызваюць на вярочку дравіну і цягнуць па вуліцы з песьнямі. Усе спаткання імі мужчыны павінны «адсуціцца», хто чым мажа. На сабранных грошы ладзіцца агульная гулянка жанчатай часткі вёскі. Бабы ўдзельнічаюць у калоды—ўсе, а мужчыны толькі тым, якія адкупіліся ад надзеі бабамі калодзі. На гулянку напіваюцца бабы, як ніколі, і гадзі іх ужо цага-

Можна чакаць, што сартаваанне будзе ўсё павялічвацца.

Як спрыяючае становішча трэба адначыць павялічэнне пасеўной плошчы галоўных культур за кошт зернавых: як, напрыклад, плошча пад бульбай павялічылася на 4,8 проц., пад культурнымі травамі на 17 проц.

У зьвязку з гэтым патрабнасць акругі ў насення культурных траў большая, як у мінулыя гады.

Для палічэння прасоўвання культурных траў і штучных угнаенняў у гаспадаркі белыхаў, амаль што па ўсіх травах будзе на 50 проц. прадастаўлен крэдыт. На гэта патрабуецца крэдыт: кароткатэрміновага—40550 руб. і доўгатэрміновага—32250 руб.

Па с.-г. інвентару патрабуецца крэдыт: доўгатэрміновага—90 тысяч рублёў і кароткатэрміновага—100 тысяч руб.

Для пашыраўня шматполья і навучэння сялян лепш весці сваю гаспадарку па раёнах і вёсках прадумваецца заклісці 300 пазазальных участкаў па большасці ў бядняцкіх, сорадзінчых гаспадарках, школьных участках і г. д.

У галіне забяспечэння сялянства жывёлай накуль што прадумваецца шляхам прадастаўлення доўгатэрміновага крэдыту знішчыць 100 бясконных і 1000 бескароўных бядняцкіх гаспадарак.

Наогул кажучы, пры далейшым старанні ў правядзеньні падрыхтоўкі к вясенняй службе, Віцебшчына вясну сустрэне падрыхтованай.

А. Чумак.

Загатоўка насення.

Калінінская акруга. Трэба завезці 29.480 кг. канюшыны, 6.469 кг. цімафейкі, 243.700 кг. вікі, 81.900 кг. дубіну, 16.730 кг. лёну-даўгунцу, 163.805 кг. суперфасфату і інш.

Рэчыцкая акруга. Трэба завезці 1,24 тоны канюшыны, 14,2 тоны цімафейкі, 10,4 тоны сарадзі і 16,5 лёну-даўгунцу.

Полацкая акруга. У акругу трэба завезці 57.600 кг. канюшыны, 8.912 кг. цімафейкі, 15.200—сарадзі, 52.800 дубіну, 5.427 плугоў.

Гомель. Палесельсаюзам намечан наступны арыентаваны план размеркавання насення паміж сельска-гаспадарчымі таварыствамі акругі: канюшыны 745 пуд., цімафейкі 125 п., вікі 9000 пуд., сарадзі 700 пуд., дубіну 2734 пуд., вармавых буракоў 90 пуд., турнапсу 34 пуд. і люцэрны 14 з пал. пуд.

Усе т-вы гэта насення павінны атрымаць да 1 красавіка і размяркаваць пасеўшчынкам не пазьней 15 красавіка.

„Культура“ безгаспадарнасьці.

(Віцебск).

Т-ва «Культурны пахарь» арганізавалася ў пачатку 1925 году і лічылася чыргардным сельска-гаспадарчым таварыствам. Па сваёй праграме яно павінна было «пасобічаць правядзеньню ў жыццё высока-культурных мэт»...

Таварыства арганізавалі, абралі праўленне, адчынілі пляч крам і некалькі складаў, стварылі кіраўнічы апарат, пусцілі ў ход «камерцыйных прадстаўнікоў», вывесілі шыльды і поўны безгаспадарнасці бюракратычным механізм завярцеўся шалёным камерцыйным тэмем.

Накупілі шмат пудоў масла, бульбы, муні, другіх тавараў і накіравалі... гніць у склады. Заключылі дагавор на 214.000 рублёў на пастаўку сена вайсковым часткам і шмат іншых гандлёвых апаратаў.

У 1926 годзе з'явілася рэвізія. Правярылі кнігі, справядліва, падлічылі тавары, праглядзелі рахункі і знайшлі, што за перыяд з 1-га кастрычніка 1925 году па 1-е жніўня 1926 году таварыства пацярпела ўбытку на 22.464 рублі.

Абрама гэтага, не хатапа тавараў на 3.152 рублі. 7.000 р. таварыства «ўмудрылася» ўзяць у доўг ад другіх арганізацыі.

Інакш і быць не магло, таму, што таварышы з «Культурна Пахаря» ў мэтах «пасобічаць культурным мэтам» разьвілі вялікую безгаспадарнасць. Давялі наклады выдаткі да 20,5 проц., у той час, калі гэтыя выдаткі павінны былі быць ня больш, як на 10 проц.

67 процнтаў усіх выдаткаў (4 проц. гандлёвага абароту) пашлі толькі на ўтрыманьне вялікага штату т-ва.

Інакш гаворачы, задаўшыся «высока-культурнымі мэтамі», паставілі самую прыкладную культуру... безгаспадарнасці.

Цяпер пятнаццаць такіх «справядлівай культуры» прылягваюцца да суду, па справе выклікаецца 15 сведкаў, і трэба думаць пра летарскі суд можнаму «культурынку» дасць па заслугах.

М. Т.—э.

Весткі з месц.

Рэалізацыя 10 працэнтнага займу.

Гомель. Рэалізацыя 10 працэнтнага займу праходзіць паспяшна. Да сёньнешняга дня рэалізавана больш 200.000 руб.

З іх у Дзяржаўны 75.000 р., у Раббанку—50.000 руб., у т-ве ўзаемнага крэдыту 30.000 руб. і ўрэнце грам. арганізацыі 20.000 руб.

Калектыўнага падпіска таксама праходзіць здавальніча. Ільготны тэрмін падпіскі канчаецца 1 красавіка.

Паступленне страхоўні.

Гомель. У гэтым годзе страхавыя ўносы, ня гледзячы на павялічэнне сумы іх, у зьвязку з умякшэннем абавязковага страхаванья коняў, паступаюць лепш, чымся ў мінулым годзе.

Там, на 15 сакавіка паступіла 78,6 проц. налічанай сумы (201.177 руб.), у той час, як летась паступіла ўсяго 66 проц.

Курсы інструктароў фізкультуры.

Бабруйс. Акруговы савет фізкультуры 10 красавіка адчыняе акруговыя трохтыднёвыя курсы па падрыхтоўцы выскіх інструктароў фізкультуры. Курсы разлічаны на 20 чал.

Загатоўка 5.500 кубаў торфу.

Віцебск. Прэзыдум акрыканкому зацвердзіў план Акр. З. А., па якім ў сёлетнім годзе ў акрузе мяркуецца загатаваць 5.500 кубаў торфу.

Конкурс на лепшых палаяўнічых.

Бабруйс. Праведзён конкурс на лепшых палаяўнічых. 6 палаяўнічым конкурснай камісіяй прысуджаны прэміі грашмыма на 5-10 р. а. кожнаму і 10 чал. атрымалі ў прэмію агняпрыпасы.

14 палаяўнічых атрымалі прэмію на аднаму фунту пораху.

Новае будаўніцтва.

Клімавічы. На месцы разгорнута энэргічнае падрыхтоўка да будаўнічага сезону. Сёлета ў горадзе пачае будавацца новы сінкратны завод, пашырэнца памышчэнне рабачай амбулаторы і будзе пабудаван новы вялікі вярдом.

Партыйнае жыццё.

Праца Слуцкай АКК-РСІ.

(З матэрыялаў абследавання).

З канца 1926 г. пастановаю ЦББ КП(б)Б у Слуцкай партарганізацыі замест упаўнаважанага ЦББ была вылучана АКК. Гэтае мерапрыемства ў поўнай меры апраўдала сабе. Праца на тэрыторыі пашырлася, але значна збоўлена глыбей.

Наглыбленне працы АКК выказалася перш на-перш у тым, што ў галіне савецкага і гаспадарчага будаўніцтва АКК правяла значную працу. Так, яна правяла вывучэнне на спрашчэнні і ўдзяленню савецкага арганізацыйна-апарату. АКК дала расправадныя практычныя рэарганізацыйныя часткі арганізацый, якія акрамя аховы здароўя ў інтэлектуальнай групе ў перадачай адміністрацыйна-гаспадарчых функцый гэтых устаноў АКК і гарадзкім саветам. Гэты матэрыял будзе скарыстаны пры падагульненні ўсёй працы на спрашчэнні савецкага апарату ў НК РСІ. АКК праведзена абследаванне трэсту мясцовай прамысловасці, у выніках чаго наметана пашыраць працу і скараціць штат на 50 проц.

Побач з гэтым АКК праводзіць барацьбу з хворымі звышчымі ў партарганізацыі. Прыбылі на 3 м-цы прайшло каля 16 спраў, што сведчыць аб тым, што хворыя звышчы ў арганізацыі займаюць малое месца. Пры разборцы партспраў АКК узяла правільную лінію, прымаючы да таго ці іншага таварыша раней меры выхаваўчага характару, а потым ужо рэпрэсіўныя і аварачальныя ўвагі і райкомы на гэты бок працы. А тэра адначыць, што ічэйкі яшчэ досыць часта, як кажуць, «рубяць з пляча» выключваюць таварыша з партыі, а ня цікавацца ў якіх абставінах працы таварыш, што прымуся яго на гэты ці іншы ўчынак.

Вялікае месца займае ў працы АКК разгляд скаржаў і газетных зметак. У 1926 г. лістапада 1926 г. на 15-га жніўня 1927 г. лістапада і разгледжана 45 скаржаў і 7 газ. зметак. Больш усяго падаюць скаргі сялянне—21, за імі ідуць служачыя—17. Цікава адначыць, што ёсць выпадкі, калі сяляне падаюць скаржу на партыйцаў ня толькі, як на прадстаўнікоў улад, якія знаходзяцца ў гэтай ці іншай установе, але і на члена партыі, што ён парушыў «камуністычнае вярну».

Ёсць таксама і недахопы ў працы Слуцкай АКК, калі яна ў самым пачатку не паладзіла сувязі з масамі і масавымі арганізацыямі.

Да гэтага часу існавала яшчэ адрывочная камісія па рэжыму эканоміі, калі гэта праца павінна праводзіцца самымі ўстановамі і іх кіраўнікамі пад агульным наглядам партыйных арганізацый (АКК).

Провідным ЦББ КП(б)Б, заслухоўваючы даклад, адначыць устаноўчыя бакі ў працы Слуцкай АКК і прапанаваў: звярнуць большую ўвагу на су-

Па савецка-партыйных школах.

ЧАСТАЯ ЗМЕНА КІРАЎНІКОЎ.

Віцебская савецка-партыйная школа імя Ф. Энгельса адна з самых старых нашых савецка-партыйных школ. Кожны год для школы гэта брэн наперад, гэта новыя дасягненні і перамогі. Зараз у Віцебскай савецка-партыйнай школе навучаецца 154 чалавекі.

У бягучым вучэбным годзе ў школу было прынята 90 чалавек. Новы набор курсантаў як з боку падрыхтоўванасці, так і з боку сацыяльнага становішча лепшы, чым у мінулым годзе.

Навучальную праграму першага семестру г. г. школа выканала поўнасьцю, а па некаторых прадметах нават захапіла шмат тэм, якія курсам ня вызначаны.

Значна перашкаджае поспехам школы перагрузка настаўнікаў і частая пераціжка іх.

За першую палову гэтага навучальнага году ў школе змяніліся загадчыкі вучэбнай часткі, настаўнікі па гісторыі партыі, па палітэсвядзе і ўрэшце сам загадчык школы.

Зразумела, што гэта ня можа не адбіцца на ўсёй школьнай працы. І таму зараз асаўнае задча школы стабілізаваць сваіх настаўнікаў.

Курсанты савецка-партыйнай школы імя Фрыдрых Энгельса агульным грамадзкім працаўнікі, усе яны прымаюцца да вытворчых і чычэк, дзе знаёмяцца з партыйнай працай і самі працуюць.

Усе курсанты 2-га курсу прымаюцца ўжо да палітшколы і групы часткова ў якасці самастойных кіраўнікоў, і часткай як асыстанты. З мэтодыкай працы курсанты знаёмяцца і на спецыяльных курсах прапагандаў, якія арганізаваны пры арганізацыі КПБ.

У час вольных хвілін большасць курсантаў раз'ехаліся па сваіх асрэдках, дзе працавалі ў хатах-чытальнях і нардамох. Курсантам другога курсу было даручана кіраўніцтва школай-перасоўкамі.

Савецка-партыйная школа імя Ф. Энгельса мае вялізны дасягненні ў галіне беларусізацыі. Цікава адначыць, што сёлета беларусізацыя настаўнікаў выкладаюць свае дысцыпліны на беларускай мове.

Вяльз з масамі і разгарнуць большую працу па звышчым рознічымх дэн, прыцягваючы да гэтага шырокія колы спажытоў; акрамя працы па савецкай лініі вылучаць і хворыя звышчы ў партарганізацыі, а таксама практыкаваць разгляд больш характэрных партспраў на мясцох (ячэйках) з мэтай стварэння вакол таіх учышкаў грамадзянска-партыйнай думкі і выхаваўчага ўдзялення на другіх.

Прапанаваана АКК ажыццявіць дзейнасць сэкцыі РСІ пры гарсавете, узяваючы за працу ўплывам працы АКК і прыцягваючы да ўдзелу ў сэкцыі РСІ прадстаўнікоў ЛКСМ і жаночых да-

Значна перашкаджае поўнай беларусізацыі школы адсутнічанне патрэбных падручнікаў. Апрача таго, пры школе існуе аўрайскае аддзяленне, праца якое таксама ажыццяляецца.

ПРАЦУЕМ НЯ ТОЛЬКІ У СЦЕНАХ ШКОЛЫ.

Гомельская савецка-партыйная школа II-ай ступні з'яўляецца для асрэдкі вышэйшай навучальнай установай.

Зараз у школе 217 чалавек, у новым наборы было прынята 108 чал. як і ў Віцебскай савецка-партыйнай школе сёлета набор курсантаў велікі ўдалы.

У большасці курсанты партыйцы з вялікім стакам, якія пасля працы на мясцох пайшлі ў школу напоўніць свае веды.

Гомельская савецка-партыйная школа добра матэрыяльна забяспечыла сваіх курсантаў. Калі ў Віцебскай школе курсант не атрымоўвае стыпендыі звыш 19 руб. у месяц, у Гомелі гэта стыпендыя дасягае 35 р. А для курсантаў, на ўтрыманні якіх знаходзіцца сем'я, гэта стыпендыя павялічана да 65 руб.

Вялікую працу курсанты школы праводзяць і па зае сцэнамі. Яны кіруюць 30 гурткамі ў горадзе, палітшколах, а ў час канікула праваі мясцявую працтыку на вёсцы.

Школа поўнасьцю забяспечана настаўнікамі, увесь недахват якіх толькі ў тым, што яны завада перагружаны іншай працай па за сцэнамі школы.

У першым семестры гэтага навучальнага году, свой вучэбны плян школа выканала добра. Усе заняты ў школе выдучца па шырока разгорнутым лабараторным плане.

Для курсантаў школы арганізавана шмат гурткаў. Зараз утворан беларускі гурток.

У школе велікі часта адбываюцца розныя лекцыі. Выдаецца некалькі сваіх насыценных газет.

Галоўны недахват ў працы школы гэта раскіданасць будынкаў (іх 4) і дрэнныя звагерныя ўмовы курсантаў школы.

Я. С.—і.

Камуністы і камсамольцы на сельскай гаспадарцы.

(Матэрыялы з Мазыраў).

У мінулым 1926 г. асрэдкам КПБ займаўся вывучэннем становішча камуністаў і камсамольцаў, працуючых на сельскай гаспадарцы. з пункту погляду выяўлення таго, на сколькі яны культурна выдучы сваю гаспадарку і якіны прыцягваюць увагу шырокіх колаў сялянства да ўдзялення культурных пампаў і іх гаспадаркам. Гэтае вывучэнне выявіла, што значная частка камуністаў мае велікі слабую і культурна-адстаўную гаспадарку, нічым не адрозніваючы ад іншых сялянскіх гаспадарак, што ўдзел часткі камуністаў-спяна ў справе будаўніцтва сельска-гаспадарчых арцель і спецыяльных відаў сельска-гаспадарчай кааперацыі ўсім недастаточны.

Вядома рэч, што ў сучасны момант, дзякуючы павялічэнню увагі гэтаму пытанню з боку партыйных і камсамольскіх ічэйек, мы маем цэлы шэраг дасягненняў.

Ія прыклад гэтаму, Лельчыцкі райком партыі піша наступнае: ня глядзячы на тое, што камуністам прыходзіцца працаваць у велікіх цяжкіх умовах, у сувязі з тым, што зямля раскідана і знаходзіцца ў дрэнных кавалках, але за апошнія часы партыйцы сталі імнучца да культурнага вядзення гаспадаркі. Арганізавана камуністамі машынае таварыства, якое дапамагае ня толькі сваім сябрам, але і асрэдкам бяднейшаму сялянству ў палепшанні іх гаспадарак, на палёх засяваюцца культурныя травы (серадзя, лубін, турнеп, клевер), перайшлі на больш прывільнае кармаленне жывёлы, пабудавалі цэльныя хлявы, павялічылася зерначышчэнне і г. д.

Слабадзкі райком камуністаў спецыяльнае абследаванне гаспадарак камуністаў і волье што ён піша ў сваіх матэрыялах: «Усяго камуністаў, працуючых на сельскай гаспадарцы, у раёне 24, з іх самастойных гаспадароў 15. З абследаваных 12 гаспадарак, 5 з іх пачалі ажыццяўляць культурныя формы ў сваіх гаспадарках, праводзіцца паказальнае рмленне жывёлы, пабудаваны дацкія кармушкі, кармаленне праводзіцца па ўказаных асрэдках, праводзіцца ачышчэнне і пратраўліванне насення, засяваецца лубін, клевер і г. д. астатнія-жа гаспадаркі працуюць яшчэ слаба».

Вядома, што за гэтую справу неабходна ўзяцца ўсім партыйным і камсамольскім ічэйкам, да гэтага пытанья неабходна прыцягнуць увагу ўсёй партыйнай і камсамольскай арганізацыі, асабліва высювай часткі і самых партыйцаў і камсамольцаў самастойных сельскіх гаспадароў з тым, каб гаспадаркі іх звыліся-б сапраўдна культурнымі і паказальнымі для ўсяго асрэдка сельскага сялянства.

Б. Ш.

Ажыўленне саветаў.

Камісія ЦБ КПБ, згодна заданья ЦБ КПБ, абследавала Глускі раён, Забурыйскай асрэдкі, каб знаёміцца з працай сельсаветаў. Глускі райком для аб'ектаў абследавання высунуў Ляскавіцкі і Жалвенецкі сельсаветы.

Вось некалькі момантаў на Ляскавіцкім с. с. На выбары саветаў па гадох з'яўляліся так:

1924 г. з'явілася	7,5 проц.
1925 г.	37,5
1926 г.	43
1927 г.	45

З гэтых лічбаў відаць, што працент якікі выбарчыкаў штогаду павялічваецца. Тлумачыцца гэта пераходам ад метадаў ваеннага камунізму да савецкай дэмакратыі, павялічэннем выбарчых пунктаў (з аднаго ў 1924 годзе да пяці ў 1926-27 г.) і набліжэннем іх да жыхарства, шырокай падрыхтоўкай да перавыбароў (праведзены справядачныя даклады с.с. на ўсіх засяленых пунктах і сходы беднаты ў 3-х пунктах).

Падбор кандыдатур.

Кандыдатуры спачатку намечаліся ў ічэйцы КПБ, далей пераносіліся для абмеркавання на сходы беднаты і пасля ўжо прапанаваліся на выбарчым сходзе ад імя партыі. Станоўчым бокам ічэйкі з'яўляецца добрай падрыхтоўка да выбараў, ажыццяўляецца на выбарах і здавальняючы склад наваа абранага сельсавету, які складаецца так: усяго сяброў сельсавету—20 чал., з іх:

сяброў КПБ	3 чал.
КСМ	3
беднякоў	4
сераднякоў	8
зможных	2

Па сацыяльным складзе:

беднякоў	25 проц.
сераднякоў	65 проц.
зможных	10 проц.

Недалагдам ічэйкі ў падборы кандыдатур з'яўляецца факт няправільнага разумення задач партыі ў вылучэнні кандыдатур: на 20 кандыдатур у сельсавете ічэйка высунула ўсяго 10 кандыдатур з прычыны «лепш менш, ды лепш», «лепш правесці 100 проц. поўнасьцю, чымся наменціць поўнасьцю, а правесці частку».

Але сваю памылку ічэйка ўбачыла на сходах, калі да яе спысу далалі ўдзельны больш выпадковых кандыдатур. Ічэйка схамінула і на самым сходзе некаторыя партыйныя высунулі дадатковыя кандыдатуры (13), чым некалькі напавілі сваю ранейшую памылку. Непакарўнаю памылкаю засталася няўдагнутасць у сельсавет кандыдатур з ліку парабкоў і рабочых савецкай гаспадаркі, якія складаюць больш 40 чал. выбарчыкаў.

Актыўнасць выбарчых арганізацый.

З наведвання пленумаў сельсаветаў ў апошні квартал 1926 г. можна бачыць павялічэнне актыўнасці.

На пленумах сельсаветаў прысутнічала слабой с.с.:

у лістападзе	60 проц.
« снежні	30
« студзені	90

Зв'язаны праценту якікі ў снежні тлумачыцца ходам перавыбарнай кампаніі і адсутнасцю на ёй сяброў с.с. Такі-ж прыблізна малюнак і на высунуленых на пленумах:

у лістападзе выступала	60 проц.
« снежні	14
« студзені	52

Апроч сяброў с.с. у спрэчах бяруць удзел і староннія грамадзяне, лік якіх таксама расце.

У лістападзе выступала старонніх	6 чал.
« снежні	11
« студзені	25

легацкіх сходаў.

Больш высвятляць сваю працу ў друку; і ўрэшце прапанавана увесці ў сыстэму працы праверку выканання ўстановамі дырэктывы, як асрэдковым, так і цэнтральным савецкіх і партыйных арганізацый.

Уся вышэйпаказаная праца АКК сведчыць, што ў сучасны момант АКК не абмяжоўваюцца толькі разглядам партспраў, як досыць часта думаюць некаторыя партыйцы, але выдучы шырокую працу ва ўсіх галінах савецкага будаўніцтва.

П. Пасюкевіч.

Прычынаю такога добрага становішча з'яўляецца: вырашэнне і абмеркаванне сельска-гаспадарчых пытанняў, пераход да калектыўнага абмеркавання пытанняў і сваячаснага скліку выбарчых арганізацый.

За памянёных месцаў на пленумах сельсаветаў абмеркаваны такія справы: 1) ремонт мастоў і шляхоў; 2) мерапрыемствы барацьбы з хуліганствам; 3) праца пошты і лістаносцаў; 4) справядачнае загадчыка школы; 5) даклад ляснічыха і шмат іншых мясцовых гаспадарчых пытанняў.

Ажыццяўленне пастановаў.

Апроч памянёных дасягненняў у першых галінах працы, трэба спыніцца яшчэ на ня менш важным пытанні выканання ўхваленых пастановаў. І тут мы бачым здавальняючы малюнак: п а с т а н о в ы выконваюцца ў сярэднім на 70-80 проц. Аснова такога выканання ў банкратных пастанавах. Возьмем такі прыклад: пленум с.с., абмяркоўваючы пытанне аб слабым узносе сельска-гаспадарчага падатку, ухваліла: «Кожны сябра сельсавету павінен заўтра правесці ў сябе сход і ў працягу трох дзён спagnaць надоймі». Сапраўды, на другі дзень сходы былі праведзены і запазычанасць выплачана на 95 проц. Вось асноўная прычына выканання пастановаў.

Недахопы ў працы ічэйкі.

У сваёй працы ічэйка, апроч агульных пытанняў займалася і гаспадарчымі, але яны ўзнікліся не ў вяліку з пастановаў іх у грамадзкіх арганізацыях (сельсавет, камітэт сялянскай узаемадапамогі, спажывецкае таварыства) асаба, бо ёсць заданыя райкому запіска гаспадарчым пытаньнямі, волье яны і займаюцца. З гэтае прычыны ічэйка не абмярковуе чаргі дню пленумаў паманёных арганізацый і ня працтыкуе выяўлення гэтых гаспадарчых пытанняў на папярэднім абмерка-

ваньне адчыненых сходаў ічэйкі, што дало-б лішні плас да сучасных дасягненняў.

Склад камісій.

Склад камісій у Ляскавіцкім і Жалвенецкім сельсаветах у сярэднім ад 3 да 5 чалавек у кожнай, прычым працуюць здавальняючы што адны зямельныя камісіі. Аднак, у Каткоўскім сельсавете камісіі складаліся з 30-50 чал. кожнай. Па сацыяльным становішчы камісіі падзяляюцца так:

зямельная—беднякоў	34 пр.	сераднякоў	66 пр.
культурная	54		46
падатковая	28		72
кааперацыйная	46		54

Такім парадкам, у галоўных камісіях пераважае лік сераднякоў, якія без правільнага партыйнага кіраўніцтва могуць накіраваць працу ў непажаданы бок.

Клясавы напрамак.

У працы сельсаветаў важна пры правядзенні якіх-небудзь мерапрыемстваў прытрымлівацца клясавога напрамку. Наступныя лічбы даюць характарыстыку, як усвядомлення гэтага напрамку, так і адбітку яго ў правядзенні працы.

Размеркаванне лесу на Ляскавічах:

	1925 г.	1926 г.
Беднякам	58 проц.	71 проц.
Сераднякам	62 проц.	29 проц.

Размеркаванне сена:

Беднякам	52 проц.	48 проц.
Сераднякам	48 проц.	52 проц.

Зьменшана падатку беднякам—63 проц., сераднякам—37 проц.

Гэтыя лічбы паказваюць адмоўныя скачкі ў бядняцка-серадняцкім блёку. Часам некаторае звыжэнне праценту ў атрыманы палёгак беднатою, а часам вострае іх павялічэнне.

Н. Вараб'ёў.

ценне на аснове належащага дагавора ілі согла-

істечення срока, указанага в ст. 11, выселенне про-

Примечание: Пригодность под жилую пло-

17. Безработные, имеющие право на получение по-

8. Лица, перечисленные в предыдущей статье, в

18. Рабочие и служащие государственных, общест-

9. Живущие в казарменных помещениях лица, не

19. В течение срока назначенного для выселения

10. Выселяемым из казарменных помещений рабо-

20. До разрешения жалобы, поданной в установлен-

Примечание 1: Члены семей военнослужа-

21. По истечении срока для добровольного выселе-

Примечание 2: Пригодность под жилую

22. Народный Комиссариат Путей Сообщения предо-

11. Органы Народного Комиссариата по Военным

23. Впновне в выселении граждан с нарушением

12. В течение срока, назначенного для выселения

Председатель Центрального Исполнительного

13. До разрешения жалобы, поданной в установле-

Председатель Совета Народных Комиссаров

14. По истечении срока для добровольного выселе-

Секретарь Центрального Исполнительного

15. Лица, не состоящие на службе в учреждениях

16. Члены семей красноармейцев, состоящие на их

17. Члены семей красноармейцев, состоящие на их

18. Рабочие и служащие государственных, общест-

19. В течение срока назначенного для выселения

20. До разрешения жалобы, поданной в установлен-

СУД.

Праўда вышла наверх.

Вайніцкі і Палашчук доўгі час былі лепшымі

Неяк седзячы за сталом адзін раз і сказаў

— Ты што гэта не ў свае справы лезеш?

3 гэтага часу Вайніцкі больш не спатыкаўся

Лішку зямлі ў Палашчука адабралі, і з гэ-

Палашчук—тыповы кулак. Лішку сваей зям-

Суд прыгаварыў Палашчука за падпад на

СА УСЯГО СЪВЕТУ.

— У Таварыства Данамогі Абароне—Авіакіма

— При раскопках наля Адэсы знойдзена ірарар-

— Амерыканскаму хіміку Вакеланду ўдалося зра-

— Амерыканскія ўрачы Съветаў і Швард, пачалі

Апавяшчэнні.

На 1 красавіка на Менскай Біржы Працдз

Асобы, якія ня зьявіцца на перарэгістрацыю,

Дом Прац Асьветы.

Аўторак, 29-III—а 7 з пал. гадз. увеч.—выступлен-

Серада, 30-III а 9 гадз. веч.—спыткаль трупы

Адзавны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА.

ВЫШАЎ З ДРУКУ

„Стенографический отчет

Х-га с'езда КП(б)Б.

—) Цана 1 р. 80 к. (—

Прадаецца ва ўсіх кніжных магазынах

Кожная чэйка павінна мець

„СТЕНОГРАФИЧЕСКИЙ ОТЧЕТ“.

II АКРУГОВЫ ЗЪЕЗД САВЕТАЎ РАБОЧЫХ, СЯЛЯНСКІХ І

ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ДЕПУТАТАЎ МЕНСКОЙ АКРУГІ

адчыняецца

29 САКАВІНА 1927 г., а 5½ г. у памяшканьні ДОМУ КУЛЬТУРЫ.

ПАРАДАН ДНЯ ЗЪЕЗДУ:

- 1. Справаздача аб дзейнасці Менскага акруговага выкан. камітату (дакл. т. Яцкевіч).

ЛІКВІДАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ

гэтым даводзіць да ведама, што (

з 26-га сакавіка г. г. прыступлена да ліквідацыі працоўнай Бу-

даўнічай Арцелі „ТРУДСТРОЙ“.

Дзяржаўныя ўстановы, кааперацыйныя арганізацыі і таварыства, а таксама прыватныя асобы,

якія маюць прэтэнзіі да „ТРУДСТРОЙ“, павінны прад'явіць іх у ДВУХТЫДНЕВЫ ТЭРМІН

у дню апублікавання. Пасля гэтага тэрміну ніякія прэтэнзіі разглядацца ня будуць.

ЛІКВІДАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА ДО КОНЦА ГОДА

САМЫЙ РАСПРОСТРАНЕННЫЙ ЖУРНАЛ

с приложениями (3 АБОНЕМЕНТА) с приложениями:

1 абонем. «ОГОНЕК» с одним приложением — альбом современной

2 абон. «ОГОНЕК» с двумя приложениями: 1) роскошный большой иллюстрированный том,

3 абон. «ОГОНЕК» с тремя приложениями: 1) 78 книжек (по 2 книжки в неделю) «СМЕ-

„БИБЛИОТЕКА ОГОНЕК“

Переводы адресовать: Москва 9, Тверской бульвар 26, Алт. Издательскому С-ву „ОГОНЕК“.

ТЕАТР-КИНО.

Беларускі Дзяржаўны Тэатр.

Кіно «Чырвоная Зорка».

Кіно „Пралетары“.

НЕУЖЕЛИ ВЫ ЕЩЕ НЕ ПОДПИСАЛИСЬ НА „ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ“?

Вы сможете:

УСЛОВИЯ ПОДПИСКИ: Ежемесячный богатый иллюстри-

ЗГУБЛЕНЫ:

— Сяброўскі білет № 4947 Ноя Н.

— Личная книжка Зявевіча М., — вид. Старавіцкім РВК, кв. № 3507.

— Личная книжка № 119 Войка А. І.

— Вучотна-конская карт. № 284 Марковіча М. В., — вид. Зембіцкім РВК.

— Сяброўскі білет № 19367 Барано-

— Личная книжка № 199, Бурдыка С.

— Пасведчаньне ўзвмен прыписога